

cije, što nije teško imitirati,²⁹ nego moderne pjesnike, koji sve grade na lirskoj suptilnosti, što je teže imitirati, jer i imitator treba da ima barem nešto od toga. Međutim, daljni tretman te teme ovdje nije prijeko potreban. Isto tako ni tretman teme o polemikama u poeziji Izidora Poljaka (protiv moderne kulture, moderne filozofije, moderne umjetnosti). Samo ćemo reći, da je to (tema polemikā) nonsens, kada se radi o lirici.

●
²⁹ Jednim svojim dijelom Kranjčevićeva poezija pripada svome vremenu i temama i ekspresijom (velike riječi, velike geste, ratnost, naracija), i tu je ona uglavnom mala, ali drugim svojim dijelom pripada svome pjesniku, izvanredno nadarenom novatoru tematike i ekspresije, i tu je ona uglavnom velika. I toliko velika, da joj ni do danas u našoj poeziji nema ravne.

GETSEMANSKI ZABORAVI

Stanislav Šodan

Tko od vas nije zaboravljao Nazarećanina? Vas pitam, vjernici! Barem na pet minuta, na tren trenutka... Znam, moralo se! Uvijek je tako. Što može utilitaran čovjek, limitiran golim životom nadzemlja? Nije mu lako! Treba ga shvatiti...

Ta od njih dvanaest jedan Ga je izdao. Tješite se petminutni Iskarioti. Ni Apostolima nije sve bilo jasno. A Nazarećanin je bio jednostavan. Jasan.

Stoji tako pred nama Isus Krist Nazaretski. Povijesna činjenica, kažu povjesničari. Prorok, kažu inovjerci. Bog, kažu vjernici. Nije li riječ Bog predaleka za čovjeka! Bog se javlja, ne javljajući se! Kako ovomezac u svojoj nestrpljivosti da to dočeka? On hoće opitati. Toma je ponovno omiljen. Opet ga povijest grli. Znanost je u Tomi vidjela ideal. Nevjerna znanost! Bez pokusa, sumnja. A nije Nazarećanin za pokuse! Nije mu do igre s ljudima. Nisu li Ga već Golgotom počastili! Ne imadoše za Njega ništa doli drvena križa.

Malen je čovjek bio za Nazarećaninovu veličinu. Stigao je On čovjeku u nevrijeme. Zatekao ga nespremna. I rasset bi...

Od svoga čovjeka. Epohe su za čovjeka, nije on za Velike Stvari. A htio je Nazarećanin...

I pokazao je. Sve piše u knjigama. Dokumenti su tu.

Tko Ga je slijedio? Tko Ga slijedi? Pitanja su opravdana. Ne volim kad Povijest ljubi Krista! Ne vjerujem kad ga Epohe tumače! Grozim se kad ga Ljudski Prvaci grle! Istina je, ponekad je Nazarećanin trebao čovjeku. Službeno.

I bi Nazarećanin upleten u čovjekove igre. Uokviren.

A ne trpi Krist okvire! Ta on je Sloboda. Ali dragi čovjek klekne pred njegovu sliku! Kilogram molitve za kilogram raja! Carinici i trgovci narugaše se svojim prethodnicima. Priskrbiše Krista. Kad ga već nema javno, ponudiše ga tajno. Unovčiše Ga. Opet je Nazarećanin na Zemlji, među ljudima. Barem oni tako misle! Lažnom slikom bi osmišljen. I vjeruje se u Krista čovječjega, kliče mu se! I sumnja se u Krista Božjega, ruga mu se!

Getsemanski zaborav zahvati čovjeka.

A Nazarećanin je sve pokazao.

Zaista, kažem vam...

Volio je Isus Ivana, vjerovao je u Petra. Ali i Petar Ga nekoliko puta zaboravi!

Odlazi od mene Sotono! Govorio je Nazarećanin ne mogavši drukčije s onima koji sve vidješe.

Tko ima oči neka vidi, tko ima uši neka čuje! Odzvanja Kristovo upozorenje stranicama Povijesti. Drma temelje čovječanstva. Ali čovjekovi domeni ne dosežu dalje od Zlatnog Teleta. Ta Tele se može opipati! Čak i sjaji.

Dàde čovjek i Nazarećaninu konture. Gleda u Njegov obelisk i zaziva Ga. A ne zna čovjek da se Krista ne može lokalizirati. Ograničiti. Smjestiti. Naručiti.

Ne, Nazarećanin je sve pokazao...

Umjesto vjerovati, čovjek treba biti. I pogani vjeruju! Tada ne bi postojao zaborav. Tada ne bi čovjek bio situacioni vjernik. Vjernik određenog mjesta. Vjernik u dano vrijeme. Tzv. pažljivi vjernik. Nadzirani.

Pun brige za svoju egzistenciju.

Kada krene čovjek za Nazarećaninom, za svojim Putokazom, tada će i stići...

Strahovi će prestati.

Ni drvenog se križa neće bojati.